

La mort del gegant

Los que en surten demanen ales al vent,
fugint dels que els segueixen com tro al llampec,
com al ferro que aixafa lo martinet.
Més enllà de Coll d'Ares i Font de Tec,
Roca Colom blanqueja com una neu:
los colomins que hi nien fugen esquerps,
fugen a voladúries, ai!, com fan ells.
Abans de gaire passen sobre Ulldeter,
ningú s'hi atura a beure, tots tenen set,
los cristians, los moros i llurs corsers,
i sols cau de sagetes pluja batent,
sagetes que corsequen com llamps en sec.

Si tenen set que en tinguen, prompte beuran,
mes no glopades d'aigua, sinó de sang,
de sang de gerrers moros i cristians.
Ja al comte Tallaferro li'n va rajant,
reobrint-se-li la nafra del dia abans.
Veient que se li adolla, son cor decau:
«—Oh, Guifre, el comte Guifre, mon bon germà,
atura'ls tu i fereix-los, ara si mai!»
Lo comte és de Cerdanya, los camins sap,
enfila una drecera, vers Carrançà
com si giràs les aigües per recular.
Tot seguit l'avantatge los ha segat
i al creure'l ells darrera los surt davant:
«—Entrega't!» crida al moro, «i ets perdonat.»
Lo moro per resposta li fa enviar
en seca pedregada còdols i dards.
Llavors lo comte exclama molt enutjat:
«—De mi no vols la vida? la mort tindràs!»
Son destrer esperona dret al gegant,
la llança en sa mà dreta, l'escut al braç;
se donen falconada com dues naus,
al tràngol de les ones dels guerrejants.
Lo comte Tallaferro ho està mirant,
com àliga ferida, des d'un tossal.
Los primers colps que es venten no són en fals,
a estellicons les llances creuen l'espai.
L'un s'arrenca l'espasa, l'altre l'alfang
i es mosseguen pels aires guspirejant;
amb les guspies salten gotes de sang,
que per rosada beuen les flors del prat.
Los pastors de Setcases i Tregurà,
que de lluny los escolten, no saben pas
si es donen colps de sabres o colps de malls,

si són los colps tronades, los sabres llamps.

Verdaguer, *Canigó*, VIII, versos 121-167 (Ed. GAROLERA 1995,)